

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๐/๒๕๖๔

วันที่ ๑ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง	{	ประธานสภาผู้แทนราษฎร	ผู้ร้อง
		นายสำลี รักสุทธี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

ความเห็น

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ร้องส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) หรือไม่ เนื่องจากศาลจังหวัดมหาสารคามมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ อ ๔๐๖๔/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดงที่ อ ๑๓๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๒ ว่า ผู้ถูกร้อง มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๑) (๓) วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๖ ทวิ ให้จำคุก ๓ ปี ๙ เดือน และปรับ ๖๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกร้องให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ ปี ๑๐ เดือน ๑๕ วัน และปรับ ๓๐,๐๐๐ บาท ให้รอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๓ ปี กำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติ ผู้ถูกร้อง โดยให้ผู้ถูกร้องไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติจำนวน ๔ ครั้ง ภายในกำหนด ๑ ปี

กับให้กระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรเป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ คดีถึงที่สุดแล้ว จึงเป็นกรณีที่ถูกร้องเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ผู้ถูกร้องจึงเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) อันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖)

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า ร้านผับบาร์ที่เกิดเหตุอยู่ใกล้บริเวณที่พักอาศัยของผู้ถูกร้อง เปิดเล่นดนตรีสดส่งเสียงดังอีกทีก็กรีกโครม สร้างปัญหาทางเสียงให้ผู้ถูกร้องและชาวบ้านที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง ตลอดจนนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ต้องการความสงบในการเรียนหนังสือ ผู้ถูกร้องร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดมหาสารคามหลายครั้งแล้วแต่ไม่เป็นผล วันเกิดเหตุผู้ถูกร้องต้องเขียนต้นฉบับแบบฝึกหัดส่งสำนักพิมพ์ที่พิมพ์หนังสือแบบเรียนจำหน่ายด่วนเพื่อพิมพ์ออกให้ทันกับการสอบปลายภาคเรียนของนักเรียน ทำให้ผู้ถูกร้องไม่มีสมาธิเขียนหนังสือ เมื่อเจ้าของร้านและทุกคนกลับที่พักหมดแล้ว ผู้ถูกร้องได้เข้าไปในร้านดิงสายไมค์ รื้อสิ่งที่ทำให้เกิดเสียงดังและนำไปทิ้ง วันต่อมาทางร้านได้แจ้งข้อหาผู้ถูกร้องว่า บุกรุกและลักทรัพย์ในร้าน ผู้ถูกร้องปฏิเสธว่าไม่ปรารถนาจะขโมย แต่ทำเพื่อให้ทางร้านย้ายไปที่อื่นที่ถูกต้องตามเทศบัญญัติ ผู้ถูกร้องได้แต่งตั้งทนายความเพื่อต่อสู้คดี แต่ทนายความได้กะยั้นกะยอให้ผู้ถูกร้องรับสารภาพโดยบอกว่ารับสารภาพแล้ว ศาลจะรอการลงโทษให้และสามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ตามปกติ ผู้ถูกร้องไม่ได้อ่านศึกษารัฐธรรมนูญโดยละเอียด เพราะเป็นช่วงหาเสียงให้เพื่อนที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องจึงได้รับสารภาพตามที่ทนายความแนะนำ

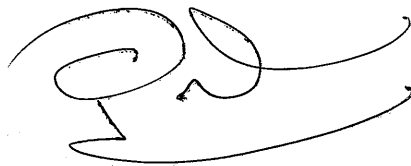
พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ ... (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ ...” และมาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิด ... ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ...” ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔

บัญญัติว่า “ผู้ใดเอาทรัพย์สินของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษ ...” มาตรา ๓๓๕ วรรคแรก บัญญัติว่า “ผู้ใดลักทรัพย์ (๑) ในเวลากลางคืน ... (๓) โดยทำอันตรายสิ่งกีดกันสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์สิน หรือโดยผ่านสิ่งเช่นว่านั้นเข้าไป ด้วยประการใด ๆ ...” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้าความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ในอนุมาตราดังกล่าวแล้วตั้งแต่สองอนุมาตราขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษ ...” มาตรา ๓๓๖ ทวิ บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๓๓๔ มาตรา ๓๓๕ มาตรา ๓๓๕ ทวิ หรือมาตรา ๓๓๖ โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจหรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหารหรือตำรวจ หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้นานพาทนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิดหรือการพาทรัพย์สินนั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง” ดังนั้น ความผิดฐานลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ และมาตรา ๓๓๖ ทวิ จึงเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) และเป็นคำพิพากษาอันถึงที่สุดแล้ว เนื่องจากพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ตามกฎหมาย และไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ ตามหนังสือรับรองคดีถึงที่สุดของศาลจังหวัดมหาสารคาม ที่ ศย ๓๐๔.๐๑๐/(กน.)๑๖๔๘ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างว่าทนายความเคยยื่นเคยขอให้ผู้ถูกร้องรับสารภาพ และไม่ได้อ่านศึกษารัฐธรรมนูญโดยละเอียด มิอาจจะอ้างได้ จึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๑) (๓) วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๖ ทวิ ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ผู้ถูกร้องจึงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) อันทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖)

ประเด็นต่อไปมีว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงนับแต่เมื่อใด เห็นว่า ปกติสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงทันทีที่มีลักษณะต้องห้ามตั้งแต่วันที่ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว แต่เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง

จึงสิ้นสุดลงและพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ทำให้มีตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจาก การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อว่างลง ประธานสภาผู้แทนราษฎรต้องประกาศให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไป ในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง (๒) จึงให้ถือว่าวันที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลง คือ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นวันที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยให้แก่คู่กรณีฟังโดยชอบตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้คำวินิจฉัยของศาลมีผลในวันอ่าน

จึงมีความเห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๘๘ (๑๐) ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และให้ถือว่า วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ เป็นวันที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องว่างลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง (๒)

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ